

Z kraja

Ludzki sędzia

W wydziale cywilnym S. O. w Łodzi znalazło się na wokrądzie kilka spraw o eksmisję ubogich lokatorów...

Sprawy te rozpatrywał sędzia Kublak, który po wysłuchaniu pełnomocników właścicieli domów...

Panowie twierdzą, że jest wiosna. Proszę spojrzeć na dachy domów i ulice, wszędzie biały śnieg...

Biedacy, którym groziła już obecnie eksmisja, z westchnieniem ulgi opuścili gmach sądowy.

Pomyłka...

Jak doniosła prasa, w jednym z kościołów w Wielkopolsce miało się na życzenie władz odbyć nabożeństwo...

Niestety ksiądz proboszcz pomylił się i po nabożeństwie zamiast dziękczynnego „Te Deum“...

Hojny dar księżnej pani dla Żydów

W Warszawie odbyło się otwarcie dwóch nowych szkół żydowskich, mogących w swych ogromnych gmachach pomieścić ponad 800 uczniów...

„Gwiazda Wolności” za kratkami

W Lublinie odbył się proces przeciwko samowolnemu przesyłaniu kapituły orderu „Gwiazdy Wolności” w Steblowie...

Wystawa wołyńska w Warszawie

W Warszawie w lokalu klubu urzędków państwowych odbyło się otwarcie Wystawy Wołyńskiej...

Po powitaniu P. Prezydenta i dostojników państwowych przez organizatorów wystawy...

Równocześnie w lokalu Biblioteki Narodowej nastąpiło otwarcie wystawy bibliotecznej książki wołyńskiej...

Niebezpieczeństwo lawin

T-wo Krzewienia Narciarstwa i P.M. komunikują, że narciarze udający się w Tatry winni zwracać baczną uwagę na niebezpieczeństwo lawin.

Nie przyjął godności prezesa Akcji Katolickiej... z obawy przed Żydami

W Strzyżowie odbywa się obecnie organizowanie stowarzyszeń Akcji Katolickiej na podstawie nowego statutu...

Nie idzie w tej chwili o to, czy wybór był trafny. Bardzo ciekawe natomiast jest, jak postąpił ów kandydat...

Na wiele, zaprawdę, zdumiewających rzeczy patrzemy dziś w Polsce, patrzemy na poniżanie przez Polaków własnej godności...

Bo czyż jest do pomyślenia, aby Żyd odmówił przyjęcia godności w żydowskiej instytucji społeczno-religijnej...

Kandydat na prezesa Akcji Katolickiej w Strzyżowie nie jest dobrym katolikiem i nie wie, jakie są cele i zadania Akcji Katolickiej...

jest apostołstwem świeckich, a oparta jest głównie na przykazaniu miłości bliźniego.

Akcja Katolicka w zasadzie Żydów nie zwalcza, walczy ona natomiast ze wszystkim złem w naszym społeczeństwie...

Stwierdzić należy, że postąpienie owego pana cechuje brak wszelkiej godności. Więc przypodobanie się kilku Żydom w Strzyżowie jest ważniejsze...

Zapewne ów pan dyrektor ze Strzyżowa, a kandydat na prezesa Akcji Katolickiej, ma u siebie w domu służącą...

I jeszcze jedno. Ów kandydat na prezesa Akcji Katolickiej jest człowiekiem starszym, zamożnym, finansowo niezależnym...

PŁASZCZYKI DZIECIĘCE

ubranka, sukienki, fartuszki, ubranka zabawowe, BIELIZNĘ i KOMPLETNE WYPRAWKI dla NIEMOWLĄT poleca po cenach najniższych firma Berta Stark - Lwów, Hotel George'a

Wójtowie pow. turczańskiego

W wyniku wyborów przeprowadzonych w powiecie turczańskim, wybrani zostali wójtami gmin zbiorowych: w Rozluczu Eugeniusz Kordasiewicz...

KRONIKA STANISŁAWOWSKA

CZWARTEWE ZEBRANIE TOWARZYSKIEM W KASYNIE POLSKIM. 28 bm. odbyło się Czwartkowe zebranie towarzyskie w Kasynie Polskiej...

SKAZANIE KOMUNISTKI. Onegdaj została skazana przez sąd stanisławowski komunista, żydówka Berta Kofler...

ARESZTOWANIE KOMUNISTÓW. Onegdaj odstawiono do więzienia stanisławowskiego, 4 komunistów...

POD KOŁA POCIĄGU. Tadeusz Marcinkowski, rzucił się pod koła pociągu na linii Sniatyn - Zabłotów...

KRONIKA TARNOPOLSKA

Kurs gospodarczy dla członków K. S. M. w Strusowie

W Strusowie odbył się staraniem Ks. Kanonika Emila Koblerzyckiego sześć tygodni trwający kurs gospodarczy...

Kurs ten prowadziła z godną najwyższej pochwały sumiennością instruktorka p. Helena Turecka...

Na zakończenie kursu urządzono w niedzielę 24 bm. wystawę pięknie wykonanych prac kursistek...

Od Redakcji: Kilka dni temu „Kurier” drukował krytyczne uwagi o tem, w jak niewłaściwy sposób wprowadza się u nas w życie hasło: „frontem do wsi”...

FUTRA PRZECHOWUJE najstarannej, pełna gwarancja, ceny zniżone, Magazyn i Pracownia Futur Karol SCHÜRER Lwów, Senatorska 11a. Tel. 269-56. Firma chrześcijańska.

KRONIKA PRZEMYSKA

Złote gody kapłańskie w diecezji przemyskiej

Ks. kan. Stanisław Siara proboszcz w Krasnem k. Rzeszowa i wicedziekan rzeszowski, obchodzi 50 - lecie swych święceń kapłańskich.

Ks. Jubilat Siara jest proboszczem w Krasnem od roku 1892.

Nowy wyrok starościński

Po p. Michniowskim, który za zdarcie „paznokciem” paszkwilu sanacyjnego z afisza narodowego skazany został bez rozprawy przez sąd starościński w Przemyślu...

WALI SIĘ SZKOŁA

Magistrat „trzech mniejszości” zakupił przed paru laty za kilkadziesiąt tysięcy złotych od żydowskiej fabryki „Aja” budynek na pomieszczenie szkoły...

KAWA Riedla Lwów AUTOWSKIEGO

Przyczyna desperackiego kroku samobójcy nieznana.

PŁONA GOSPODARSTWA. Fala pożarów poważnie wzrosła w wojew. stanisławowskim.

REPERTUAR TEATRU IM. MONIUSZKI. Poniedziałek, 1 kwietnia br. Teatr nieczynny.

MIŁA NIESPODZIANKĘ dla mieszkańców Stanisławowa, przygotowuje Zrzeszenie Akademickiej Młodzieży.

„MINDOWE”, OPERA HENRYKA JARECKIEGO, NA SCENIE TATRU IM. MONIUSZKI. Opera stanisławowska zapowiada premierę opery „Mindowe”...

Wystawienie „Mindowe” w Stanisławowie będzie nowością pod każdym względem dzięki zabiegom dyr. Tadeusza Jareckiego...

Należyte opracowanie opery da po raz pierwszy możność współczesnej oceny i zaznajomienia się z nieznaną dotąd twórczością H. Jareckiego...

Partie tytułową odtworzy Józef Szalit, Dowmunta — Tadeusz Szymonowicz, Aldonę — Lidia Karatnicka...

Pan wie, że okazyjne sprzedaże, zamiany, kupna, ogłaszane są w „drobnych”, opłaci się przejrzeć strony: 21-szą i 22-gą.

Maria już nie rozumuje. Puls łomocze, serce się szarpie, w skroniach wali... zielone światło lampy... ktoś wchodzi do pokoju, to Oia. Pochyla się nad chorą. Maria widzi jej smagłą, o nieregularnych rysach, a jed- nak uroczą twarz nad sobą.
 — Nie możesz jechać, jak jesteś tak chora — mówi Oia.
 — Muszę. Inaczej w Warszawie ludzie nasi wpadną w pułapkę.
 — Niema nikogo, co by pojechał?
 — Nikogo. Wszyscy, jakos rozjechali się. Zielone światła, a byle kogo postać w takiej sprawie nie można.
 — Mierzyles temperaturę?
 — Trzymam termometr właśnie. Tyle wam robię kłopotu. Trudno, żebyś jechała do miasta z taką in- flucją. I co za kłopot?
 — Jest kłopot. Wpadam z korki do Krakowa, żeby dowiedzieć się, co słychać z Ludwikiem, co wiadziałam się o denuncjacji i zapaniu tego szpiega... no i muszę, muszę jechać do Warszawy... ostrzec... a tu — ta go- rączka.
 — Wiem, wiem... już mówia... nie denerwuj się, kochanie, leż spokojnie, jakos to będzie, coś się wymyśli... a przedewszystkiem pokaz termometr. Zobaczymy, jaką masz temperaturę... Maria podaje jej termometr i sie- dzi wyraz jej twarzy. Termometr powinien wskazywać 39,5. Przygryzła go ostrożnie przy zarówce. Istotna tem- peratura wynosi 37,7. Oia wola:
 — Ależ ty nie możesz jechać z taką temperaturą.
 — A kto pojedzie? — pyta Maria, wplajając oczy w rywalkę.
 — Jaj!
 — Ty? — woia Maria, z pozorem zdumieniem.
 — Była i tak mowa o tem, że pojedę do ciotki. Pasport jest. — Wykradnę się po cichu na pospieszny... P. Szeliska krzyczy w malignie: „Idź precz! przy- szłaś, wróć się... na Zadaszki... zabrac go... a chciłam odpokutować... za ciebie... za twój talent ofiarować światu geniusz tego chłopca... poświęć mił los, me- go... ależ ty nie chciała... i... przyszas... mścić się!”
 W tej chwili zegar w drugim pokoju zaczyna bic dwunastą. Szeliska przytomnie. No taki... rachunek — sumienia... przed samą sobą... samej sobie złożyć rachunek... Szeliska przytomnie. No taki... rachunek — sumienia... przed samą sobą... samej sobie złożyć rachunek muszę. Ale ona... co onaby z Ludwikiem zro- biła?.. Oia na nikim nie zależała. Przecież ona jej po- powrocie z korki powiedziała, że są zaręczeni... a jed- nak... A taki gdy już było zapóźnie... szlachetny gest wyzreczenia... i Maria Szeliska czuje w tej chwili, że mimo strasznej winy, która na niej ciąży, mimo że wy- stąpiła niedoswiadczoną, nerwową istotę wprost w ręce zandarłów rosyjskich, mimo, że nie tłumaczy jej moż- liwość nieprawdopodobną, że Oia mogła wyjść cało, mimo to wstrząsk... taki... jakas krzywdę jej wy-

się żołnierzem wiotkim i dziecięnnym, jak panienka, a świeżym, jak poranek przed bitwą.
 — Kaźcie rozstąpić się szeregom.
 Pułkownicy zwrócili się do swych batalionów:
 — Drugi rząd, trzy kroki wstecz!
 Linja futrzanych czapek cofnęła się.
 — Prezentuj broń!
 I Duclos wszedł między szeregi wraz z swoim sztabem.
 — — — — —
 Rozpoczął się przegląd. Generał znał wszystkich swoich ludzi, gdyż w przejściu, jednym słowem po- trafił wywołać rumieniec na ich twarzach, budząc wspomnienia jakiejś bitwy lub ataku. Żołnierze ci po- dobni byli do żywych trupów. Starzy, wymuskani, za- lotni w swych cerowanych mundurach, mieli od trzy- dziestu do pięćdziesięciu lat, a ich siwe wasy, zeszywniałe dzięki ulewnym deszczom i palącemu słońcu, opadały, jak skrecone kity, na ich podbródku. Wszyst- kie te głowy, śmiało podniesione, kiedy Duclos prze- chodził, zdawały się być, jakby z granitu wykute. Mni- sza dyscyplina, groźba degradacji i śmierci wbiła im do głowy poszanowanie starszych rangą, a do grzbietu przytwierdziła brązową sztabę, przymocowując ich do ziemi w czasie przeglądu z rozsunietami stopami i złączonymi piętami. Generałowie ubiegali się o tych żołnierzy. Te stare wiarusy miały manję bohaterstwa. Czekali na krzyż przez dwadzieścia lat i mówili ty Ce- sarzowi. Byli to dziadowie Armji.
 — Widziałem cię na Górze Tabor — rzekł Duclos.
 — Tak jest, generale. Byłeś pan kapitanem.
 — A ty jesteś furjerem z pod Austerlitz?
 Żołnierz zadrżał.
 — Przedstawiłem cię do dekoracji Ostrzyżonem u Burgos — rzekł do trzeciego.
 Przegląd zapowiadał się dobrze. Generał był za- dowolony.
 Od czasu do czasu Duclos poprawiał lub wciskał na czoło czyjaś czapkę, oglądał tornister, zaciągał rze- myki. W pośrodku czwartego szeregu zatrzymał się przed jednym z żołnierzy i nieruchomy, zamysłony wlepił w niego oczy.
 Był to człowiek stary. Miał jasne spojrzenie, wła- ściwe istotom dobrodusznym, a każda zmarszczka na

— Byłeś w Egipcie — rzekł Cesarz, który go poznał.
 — Tak jest, sire.
 — A twój krzyż?
 — Zdobyłem go pod Lodi.
 — Dobrze — rzekł Cesarz, który odwrócił swoje lodowe oczy. — Dalej, Duclos.
 Generał ocknął się z odrętwienia i podjechał bliżej do szeregow. Jego bojowy głos, rzucony w przestrzeń „Grenadjerzy i dobożel! Od dnia dzisiejszego uznawac będziecie kapralem Michala Duclos, który pierwszy wkroczył do Kalyzbonny i został rantonny w czolo — i słuchac go będziecie tak, jak nakazuje dobro służby i przepisy wojskowe!”
 Zawrócił i drząc ze wzruszenia, wśród śmiertelnej ciszy:
 — Dobosze, przestaci!
 Potem zsiadł i ucałował grenadjera. Widziano, że obaj płakali.
 — Panie baronie — zapytał Cesarz. — Dlaczego ten człowiek był prostym grenadjerem?
 — Wystąpił z wojska od czasow wioskich, ale do- radziłem mu, aby, zaciągając się do szeregow ubiegłego roku.
 Duclos spojrzal raz jeszcze na żołnierza.
 — W ten sposób widziimy się każdego dnia. Ahi Sire, byłem w ciągu pięciu lat tylko raz w domu. Jeśli jakiś kula zwali mnie z nog, przyjmajmiej on przy tem będzie. Przysięgłimy sobie umrzeć za Francję i na- szego Cesarza.
 — A więc pan zna tego człowieka?
 Duclos odpowiedział: — To mój ojciec.
 KONIEC

jego obliczu oznaczała — możnaby rzec — jedną kam- panję. Pochylony nad żołnierzem Starej Armji tak, że oddech jego grzał mu twarz, generał wpatrywał się w grenadjera, oglądając jego mundur i nie zwracając uwagi na człowieka, liczył guziki, opatrywał broń, a wkońcu przesunął ręką od jego kamaszy do szyji.
 — To nie w porządku...
 Trzymał palec na ładownicy grenadjera. Głos jego stał się nagle surowy.
 — Dlaczego nie zważasz na przepisy? Masz za- szczyt być Legionistą, a stajesz do przeglądu w obło- conym rynsztunku!
 Żołnierz zbladł; otworzył usta, aby coś powiedzieć, ręce jego drżały...
 — Wyżej głowę!... — rzekł generał łagodnie. — Wielki palec na szwie... Dobrze...
 Milczący, zdenerwowany, Duclos ruszył dalej i w kwadrans później zarządził przerwę.
 — Michał! — szepnął jeden z grenadjerów.
 Żołnierz, którego przed chwilą zgromiono, odwró- cił się.
 — Co takiego?
 — To niemożliwe. Znasz generała. Nie można nas już przerobić! Nawet kiedy cię laje, spoglądacie na siebie, jak para przyjaciół.
 Stary wiarus rozgniewał się.
 — Nie lubię paplać.
 — Do diabła! — rzekł kapral służbowy. — Nie masz się czego zapierać. Rozmawiacie ze sobą po ką- tach, na biwaku... Michał tu, Michał tam... Kiedy zra- niono cię pod Saragossą, przyszedł cię oglądać...
 Inny dodał:
 — W nocy pod Landshutt, w czasie zaartej walki, dał ci wina, abyś napoił towarzyszków!
 — Nie znamy się! — rzekł uparty grenadjer. — Ja, przyjacielem generała, barona Cesarza! To prawda! Nigdy mnie nie pominię. Widzieliście przed chwilą... Z powodu ładownicy...
 — To pozory. Mam wrażenie, że w swoim czasie zęstawialiście się tabaką.
 W tej chwili odezwały się bębny.
 Dano sygnał do ataku.
 Drabiny, które zwieziono, aby przypuścić szturm na miasta, leżały przed szopą na ziemi.
 Lannes zażądał pięćdziesięciu żołnierzy, których

5

z trzech
w pierkach oddychu, kiedy głós zaczął zamierać w
gardle, działa austriackie umilkły.
Miało zostać zdobyte.
A tam, Duclos walczył wciąż jeszcze. W pośrodku
płacu, otoczony oficerami swego sztabu, wystawiony na
ogień nieprzyjacielski, z głósą gwałtem, w mundurze
w strzypach, zbierał swoich grenadierów; ale w
chwili, kiedy nakazał nowy atak, zatrzymało się za nim
dwadzieścia galopujących wierzchowców.
Był to Cesarz.
— Staci — rzeki jakiś głos.
— Generale, każ utworzyć czworobok.
Manewr wykonano pod bombami.
— Ilu masz ludzi? — zapytał Cesarz.
— Zaledwie pięciuset. To moje pułki, które naj-
więcej ucierpiały.
Rumak Napoleona skreślił w stronę brygady.
Duclos podjechał i obaj zamienili kilka słów po cichu.
— Przyprowadźcie go do mnie — rzeki w końcu
Cesarz.
Żołnierze przestali strzelać i zapada wiałka cisza...
Byli tu ci, których generał widział rano, ale już nie ja-
śniejący, jak na paradzie, tylko spoceni, pokrwawieni,
w podartych mundurach, błękitni, jak kaci. Oko jego
przechodziło przez chwilę z szeregu na szereg i nagłe
znalazło bezwzględność to, co szukało:
— W imię Cesarza! — zawołał generał. — Niech
wystąpi żołnierz, który pierwszy ruszy do szturmu!
Pakiety kartaczy spadły jeszcze na miasto, ale
żury wystąpił z szeregów i zbliżył się...
Był to ten sam człowiek, który schylnął na siebie
naganę Duclosa. Onieśmielony, szedł ze spuszczoną
głową, z raną na czole, z której spływała krew, zale-
wając mu oczy, co go zmuszało do ustawicznego obce-
wania i chłodu. Kiedy znalazł się w środku czwo-
roboku, o cztery kroki od swego generała, wyprostowany
wał nagłe broń, a baron Duclos, wyprostowany
w strzemionach, zakomenderował:
— Dobrze, uderzcie w bębny!
Trzydzięści bębniów zagrzmiło równocześnie. Żo-

50

nie jest, nie tamtych się stała. Bo czem są oni wszyscy
wobec nie? Czem są te słabe istoty, które z nią spżę-
ta tragiczną, tak sprzeczną z jej chłodną, dumną, wład-
czą naturą — młodość do Ludwika? Włóczęga spoj-
rzec światu w oczy, zmierzyc się z bólem, smiesznością
opuszczonej żony, której mąż ucieka z kochanką jej uc-
nia. To niel Diu Marji Szełskiej znalazł się miejsce
w życiu, teraz, gdy się pozbyła ciężaru — młodości
i zbrodni... Ale w tej chwili przeżywał ją ból, niemał
fizyczny... Niema go... nie wrócił... nie
już nie... i głowa jej opada ciężko na biurko... Podnosi
ze złości Nie ma sił już! A potem... zawsze pięćta swe
dług... Tamta nie przyjeżdża zadośćuczynienia, może to
jej starzy... krew za krew... I ten straszny ból zniknie...
Tak... rewolwer jest natadowany... zatem... no!... Za-
raz!... a co jest tam? po tamtej stronie? Niema czasu!
Ten ból ten ból... No!... Razi Dwa!... Trzy!
... co do niego, mozesz być spokojny. Pomówię z je-
go rodzicami. Wystąpi z gimnazjum... dobrowołnie...
Wszystko będzie w porządku, jeżeli... jeżeli... — dodał
z dźwiękiem niepewności w głosie — jeżeli taką będzie
wola Boska...
— Ja... ja... bardzo księdzu prefektowi dziękuję za...
— Podziękuj Bogu, a potem Heilmannowi, bo on
mnie zaalarmował. To niezwykle dobry chłopek.
Włodek milczał chwilę, potem rzeki cicho:
— Heilmann jest żywym, a ksiądz...
A ksiądz uształ przed sobą smutne, siodoczy i nie-
zmięskłaj dobrej oczy Heilmanna... I jakby nie
swoim głosem mówiąc, powiedział:
Nad nim jest łaska Boga. Ona go zaprowadzi...
Prerwał i zamyslił się. Włodek zaś nie miał
przerywać milczenia. Zapanaowała więc cisza, kojąca
i jasna.
Nagle zegar, na dzwonnicy świecący, wybił dwu-
nasty. Ksiądz ocknął się z zamyslenia i jakby ze snu
rozbudzony — spojrzzał na Włodeka.
— Chłopek! Do domu! Spaci... A jutro zebysz p. Sze-
liska przeprosić!
— Ja przepraszę. Strasznie jej dokuczalem. Bo ona,
proszę księdza, chce, żebyśmy tak myśleli, jak ona sobie
żyje, a taki ma straszny wpływ na nas, że jak się jej
nie odpierze... Zebysz to z nią można było tak pomówić, jak...
oni jest... czemś... no! ona góruje nad wszystkimi... jest...
nie... i wierze... i uczucie każde... A jednak... ona jest...
— Czwolkiem... dopowiedział ksiądz — widzisz,
chłopek, jest powiedziane w Ewangeliji: "w domu Ojca
Mego jest mieszkanie wiele".

4

zadaniem było przystawienie tych drabin do muru w
rowie fortecznym. Zgłosiła się większa liczba tak, że
trzeba było wybierać. Ale zaledwie wyszli z poza szopy,
spadł z wałów grad kul i pięćdziesięciu ochotników
zmieniło się w pięćdziesiąt trupów.
Na głós Lannes, na głós generała Moranda,
pięćdziesięciu nowych chwyciło za drabiny i podbiegło
do murów. Położyła ich wszystkich pokotem salwa
kartaczy.
Morand odwrócił się wściekły, spinając konia
ostrogami.
— Duclos! — zawołał. — Wezwij tych z pod
Austerlitz!
Generał, nadstawiając na bomby swój lewy bok,
przegalopował wzdłuż szeregów.
— Żołnierze!
Pęd wiatru zmiatał głós jego na pułki:
— Żołnierze! Przypominacie sobie dni Trebji, Zu-
rūchu, Abukiru, Marengol...
Minał w pełnym galopie ostatnie szeregi. Głós
jego, potężniejąc z każdą chwilą, porrywał pułki:
— Żołnierze!...
Słyszano tylko szybki stukot drewnianych trzewi-
ków i poprzez dzwonienie podpinek głós generała,
który żuł przemowę:
— Żołnierze z pod Hohenlinden, Jeny! Grenadje-
rzy z pod Hawy i Frylandu, pozwolicie urągać sobie
nieprzyjacielowi?!

5

Jeden skók wierzchowca sprowadził go na czoło
linij bojowych. Pysk jego konia ociekał pianą.
— Żołnierze! — wołał Duclos w urywanych sło-
wach. — Jesteście Francuzami, Cesarz patrzy na was,
a oto miasto, które trzeba zdobyć!
Zaden pułk nie ruszył się z miejsca — ale z sze-
regów wyszedł jeden grenadier. Było to groteskowe:
jeden, jedyny żołnierz, uzbrojony w drabinę, maszeru-
jący przeciw osmiu tysiącom ludzi i dwustu działom.
Duclos zbladł.
— Nikt nie pójdzie za przykładem tego śmiałka?
Nie miał czasu skończyć. Pułki drgnęły...
— Naprzód! — zawołał Duclos.
Wstępował już na drabinę. Żołnierze rzucili się
z dzikimi okrzykami na wały, za Duclosem. Stary gre-
nadier strzelał już z góry. Wtedy rozpoczął się taniec.
Linja błyskawic oświetliła Ratyzbone, a wystrzały

J. D'Espobés

Uderzcie w bębny!

Nieprzyjaciel miał sześć tysięcy żołnierza: kano-
nierów na wałach i grenadierów przy strzelnicach. Aby
ich zmóc, trzeba było spuścić drabiny do fosy, zejść do
niej w pełnym uzbrojeniu i pod bombami przypuścić
szturm do potężnych fortyfikacyj, których narożniki
bronione były przez artylerię.
Cesarz, stojący na wzgórzu w odległości strzału
karabinowego, rozkazał marszałkowi Lannesowi, aby
dywizja Moranda podeszła bliżej. Ten, chcąc uchronić
swych żołnierzy przed działaniem ognia do chwili ata-
ku, umieścił ich za szopą i polecił wzięte z okolicznych
wsi drabiny złożyć przed wojskiem.

Generałowie mieli zrobić przegląd.
Jeden z nich, bardzo lubiany przez Marszałka i
mianowany baronem Cesarstwa pod Eckmühl, był mło-
dym, trzydziestoletnim mężczyzną, z kędziorami, jak
kobieta, miłym na biwaku, surowym podczas marszu,
dobrym dla żołnierzy. Zawsze na przodzie, z podnie-
sioną pięścią, oporządzał i siekał wroga, jak w Rosji
ćwiczy się psów. Nazywał się Duclos, „baron Duclos“.
Zatrzymawszy konia poza szopą, kazał zatrąbić
na zblórke, przyglądał włosy, przegrzył wargi, jakby
szedł przedstawić się Cesarzowej — i ruszył do żoł-
nierzy.

Wzrok jego padł naprzód na grenadierów. Ten
pułk starych brodaczków widział Arcole, Rivoli, Castig-
lione, Piramidy, Saint Jean d'Acra — Austerlitz! Można
było oddać skórę za jedno zwycięstwo.
Stanęwszy przed rontem, generał pozdrowił po
wojskowemu Oría i w owej chwili, z obnażoną głową,
ze złączonymi nogami, szczupły i smukły, zgrabny
w swej węgierskiej куртce wyszywanej złotem, wydał

